

Mezinárodní konference *Climate for Collections: Standards and Uncertainties* Mnichov 7. – 9. listopadu 2012

Zpráva o průběhu konference

Ivo Štěpánek, Hana Grossmannová, Michal Mazík

K příležitosti 75. výročí založení Doerner institutu, se tato organizace rozhodla uspořádat konferenci *Climate for Collections: Standards and Uncertainties*, která se týkala významného a aktuálního tématu. Celá akce byla pořádána zmíněným institutem, který je součástí Bayerische Staatsgemaldesammlungen (Bavorské státní kolekce malířského umění) ve spolupráci s Verband der Restauratoren (německou asociací konzervátorů-restaurátorů) a organizacemi zapojenými do realizace evropského projektu 7FP Climate for Culture. Témata konference byla definována následovně - muzejní standardy pro preventivní konzervaci, ekonomické nároky HVAC systémů, technologické vybavení institucí, moderní muzejní architektura a vliv nevhodného vnitřního klimatu na stav objektů. Základní myšlenkou a cílem této konference pak byla zejména vzájemná diskuze v oblasti nastavení vhodných standardů pro vnitřní klima v muzeích a galeriích. Příspěvky prezentovaly oblast hodnocení změn a poškození materiálů vlivem nevhodného klimatu, hodnocení a využití historického klimatu, interakce budovy a prostředí a možnost předpovědi efektů klimatických změn. Místem pořádání konference byl sál Ernst von Siemens-Auditorium v Pinakothek der Moderne in Munich. Tato pinakotéka je dílem moderní architektury a jsou v ní umístěny významné sbírky současného umění (malby, sochy, moderní média), dále expozice moderního muzejního designu a architektonické muzeum Technické univerzity v Mnichově.

V den zahájení konference, byla po uvítacích ceremoniích vedenými předními představiteli pořádajících institucí (konkrétně Klausem Schrenkem za Bayerische Staatsgemälde-sammlungen, Christianem Leonhardtem - prezidentem Verband der Restauratoren, Johannou Leissner - koordinátorkou projektu Climate for Culture a Andreasem Burmester - ředitelem Doernerova Institutu), prezentována řada zajímavých příspěvků. V první řadě zazněly úvodní prohlášení nastiňující některé otázky, které byly v průběhu konference řešeny. Po těchto prohlášeních následovala první odborná sekce, kde byly uvedeny zejména přednášky z oblasti hodnocení klimatu historických budov a popisů a evaluací instalovaných HVAC systémů z dlouhodobého hlediska. Z této sekce lze vyzvednout zejména prezentaci Łukasze Bratasze - Allowable microclimatic variations in museums and historic buildings: reviewing the guidelines, která přinesla řadu zajímavých dat zejména v souvislosti s poškozením dřevěných objektů, dále prezentaci Tomáše Vyhlídala z ČVUT - Evaluation of different approaches of microclimate control in cultural heritage buildings, jež představila zajímavé srovnání jednotlivých typů zvlhčovačů, odvlhčovačů a také prototyp vyvíjeného conservation heating pro historické budovy. Nigel Blades pak ve svém příspěvku - The role of historic house heating systems in collections - climate control at the National Trust komentoval možnosti využití a zkušenosti s využitím conservation heating v historických budovách. První konferenční den pak uzavřely dvě přednášky, týkající se reálných zkušeností s vlivem a prostředím na stav objektů - What real museum objects can teach us about the influence of climate conditions a Monitoring complex objects in real display environments – how helpful is it. Druhý den konference byl pak zahájen sekci, která

se věnovala modelingu klimatu a počítačovým simulacím parametrů prostředí. Po této sekci následovala odpolední část, kde autoři příspěvků prezentovali zejména konkrétní studie předních evropských institucí v oblasti reálného monitoringu klimatu a vnitřního prostředí. Za povšimnutí stály zejména studie Petera Bartsche - New meets old: the requirements and limits of new collection facilities at the Museum für Naturkunde Berlin a Marty Leskard - Solutions for challenging buildings: storage projects at the Science Museum. Největší potlesk sklídila Melanie Eibl za přednášku s názvem Learning from history: Historic indoor climate conditions and climate control strategies, v níž autorka porovnávala ekonomickou náročnost a celkovou efektivitu systému regulace klimatu v rámci několika etap přestavby historické budovy galerie Alte Pinakothek od 1. poloviny 19. století až po současnost. Poslední den konference pak byly odprezentovány zejména parciální studie týkající se rozličných témat, od vlivu muzejního prostředí na biologickou kontaminaci, risk assessment v muzejích, metodologii pro řízení klimatu, monitoring emise hluku a další. Páteční sekce pak byla zakončena dvěma přednáškami Andrease Schulze a Jespera Stub Johnsen na téma sledování a evaluace doporučených hodnot a standartů úrovně relativní vlhkosti a teploty v kulturních institucích. Na konferenci rovněž bylo prezentováno dvacet posterových prezentací.

Vzhledem k množství přihlášených příspěvků, nebyla součástí programu konference žádná odborná exkurze, nicméně účastníkům byla dána možnost prohlédnout si galerie a muzea v nejbližším okolí Pinakothek der Moderne in Munich v podvečerních hodinách. Jednalo se zejména o Alte Pinakothek, která představuje pozoruhodné umělecké sbírky, které v Bavorsku za více než tři sta let shromáždil panovnický rod Wittelsbachů. Další možností bylo navštívit museum moderního umění - Museum Brandhorst, jehož slavnostní otevření se uskutečnilo v roce 2009.

Konference nabídla platformu pro setkání konzervátorů, kurátorů, konzervátorů-vědeckých pracovníků, archivářů, baufyzik inženýrů, architektů a dalších pracovníků v oblasti ochrany muzejních a galerijních sbírek. Program konference byl naplněn mnoha zajímavými příspěvky prezentovanými v angličtině a němčině. Závěrem mohu říci, že nosným tématem většiny příspěvků byla myšlenka, že standarty a limity pro vnitřní klima je potřeba vnímat v širších souvislostech jednotlivých parametrů a možností dané instituce a budovy a také byl kladen velký důraz na efektivnost a ekonomickou udržitelnost jednotlivých HVAC řešení. Pořádání konference bylo finančně podpořeno prostřednictvím evropského projektu Climate for Culture i Evropskou komisí a také německou asociací konzervátorů-restaurátorů. Závěrem bych ráda poděkovala českému výboru ICOM za finanční podporu naší účasti na této konferenci, která představovala výjimečnou možnost setkání s předními odborníky v oblasti preventivní konzervace a zástupci institucí participujících na mnoha evropských projektech týkajících se ochrany kulturního dědictví. Velmi přínosná byla také možnost stáhnout v elektronické formě z webových stránek akce všechny příspěvky v textové a obrazové formě. Studie jsou tedy k dispozici k případnému prostudování v Metodickém centru konzervace.

Dne 16.11. 2012

Hana Grossmannová, fotodokumentace Michal Mazík

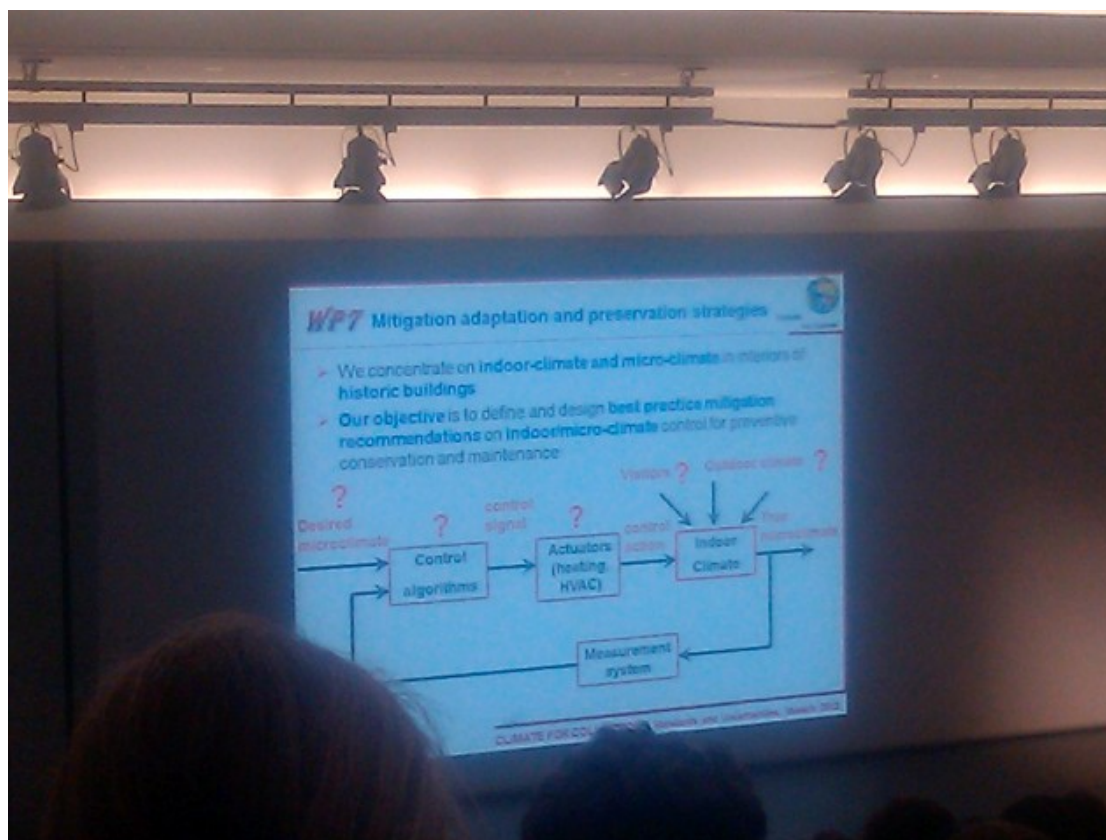
Fotodokumentace:

Budova Pinakothek der Moderne in Munich

Expozice v interiéru Pinakothek der Moderne

Odborný program konference

Poster section v budově Pinakothek der Moderne

Poster section v budově Pinakothek der Moderne

Expozice v Deutsches museum